

**MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych**

Dot. zdarzenia nr: 379/11

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia Komisji:	mgr inż. Andrzej Pussak
Członek Komisji:	dr inż. Michał Cichoń
Członek Komisji:	dr inż. Dariusz Frątczak
Członek Komisji:	mgr inż. Jerzy Kędzierski
Członek Komisji:	mgr Tomasz Kuchciński
Członek Komisji:	mgr inż. Ryszard Rutkowski

W dniu 18 stycznia 2012 r., podczas posiedzenia Komisja rozpatrywała przedstawione przez Ośrodek Szkolenia Spadochronowego Para-Sol, wyniki przeprowadzonego badania zdarzenia lotniczego spadochronu Mars 291, które wydarzyło się w dniu 29 kwietnia 2011 r., w miejscowości Piła.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Uczeń-skoczek wykonywał skok z wysokości 1000 m i z samoczynnym otwarciem czaszy głównej (lina desantowa). Czasza spadochronu wypełniła się prawidłowo jednak uczeń-skoczek stwierdził „skrzyżowanie” taśm nośnych i w efekcie utrudniony dostęp do uchwytów sterowniczych. Uczeń podjął decyzję o zastosowaniu procedury awaryjnej. Po wyczepieniu czaszy głównej uczeń-skoczek wylądował na czaszy zapasowej na płycie lotniska. Po wyczepieniu czasza główna i jej linki uległy splątaniu. Na skutek tego dokonane przez instruktorów i mechanika spadochronowego oględziny czaszy po jej opadnięciu na ziemię nie przyniosły jednoznacznego wyjaśnienia przyczyn zdarzenia.

Działając na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r., Nr 100, poz. 696 z zm.), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych przyjęła ustalenia wyżej wymienionego podmiotu i uznała, iż:

Nie ustalono przyczyn incydentu. Nie można wykluczyć, że skrócenie linek nośnych czaszy głównej mogło nastąpić z następujących powodów:

- 1) Niewłaściwa sylwetka ucznia-skoczka po oddzieleniu się od samolotu, co mogło spowodować wykonanie salta między taśmami nośnymi (lewą i prawą) podczas procesu otwarcia spadochronu i w efekcie skrócenie taśm nośnych;**
- 2) Błąd w składaniu spadochronu polegający na niewykryciu podczas kontroli skrócenia linek wykonanego poprzez przełożenie uprzęży między taśmami nośnymi (lewą i prawą) – tzw. „salto w uprzęży”;**
- 3) Niewłaściwa ocena poprawności otwarcia spadochronu przez ucznia-skoczka i zaniechanie dalszego szybowania na prawidłowo otwartej, stabilnej i posiadającej zdolności manewrowe czaszy głównej.**

A także akceptuje następujące **zastosowane środki profilaktyczne**:

- Możliwe przyczyny i przebieg zdarzenia omówiono podczas odprawy ze skoczkami i instruktorami.
- Zwraca się większą uwagę na kontrolę spadochronu podczas składania i przygotowania do skoku przy udziale uczniów-skoczków.
- Podczas szkolenia naziemnego wyjaśnia się uczniom znaczenie właściwej sylwetki skoczka podczas skoku, ze szczególnym uwzględnieniem fazy oddzielenia od samolotu i fazy lądowania. Zwraca się także większą uwagę na przyswojenie przez uczniów zasad kontroli spadochronu i ocenę jego możliwości manewrowych po zawiśnięciu na otwartej czaszy.

Podpisy Komisji

Przewodniczący posiedzenia Komisji: Andrzej Pussak

podpis na oryginale

Członek Komisji: Michał Cichoń

podpis na oryginale

Członek Komisji: Dariusz Frączak

podpis na oryginale

Członek Komisji: Jerzy Kędziński

podpis na oryginale

Członek Komisji: Tomasz Kuchciński

podpis na oryginale

Członek Komisji: Ryszard Rutkowski

podpis na oryginale